

NOTAT

Vår ref.: BHO_03792

Dato: 03.07.2026

Moldalsknuten vindkraftverk – tilleggsinformasjon om insekt

I høringsinnspillene fra Statsforvalteren påpekes det at det ikke er gjennomført egne undersøkelser på insekter. Statsforvalteren påpeker at behovet for en egen kartlegging må vurderes ut fra potensial og konsekvens. I dette notatet går vi gjennom de ulike rødlistede artene av insekt som vurderes å kunne ha funksjonsområde i kystlyngheien i Moldalsknuten. Notatet er laget av Ecofact ved Bjarne Homnes Oddane

Potensielle rødlistede insektarter

Fra før er det registrert vortebiter (VU) og kysthumle (NT) i planområdet. Nominatunderarten av kysthumle *B. m. muscorum*, som er den som lever i planområdet, ville trolig blitt vurdert som sterkt truet (EN) dersom vurderingene hadde blitt utført på underartsnivå.

Figur 1. Kysthumle fra planområdet. Foto: Bjarne Homnes Oddane.

Figur 2. Vortebiter hunn fra planområdet. Foto: Bjarne Homnes Oddane.

Nedenfor er det listet opp andre arter som potensielt kan ha leveområde innen planområdet.

***Carabus nitens* (Nær truet - NT)**

Løpebillen *Carabus nitens* er knyttet til kystlynghei og er funnet sporadisk i kystlyngheiene i Dalane-regionen. Det må påpekes at det ikke er gjort egne undersøkelser for å finne den, slik at forekomsten nok er større i regionen enn det (de få) funnene fra Artskart tilsier. Løpebillen kan lettest registreres ved bruk av fallfeller da den vanligvis er nattaktiv. Negative påvirkninger er drenering av myr, gjengroing av lynghei, og ulike typer utbygging.

Figur 3. *Carabus nitens* fra Eigersund 31. mai 2024. Foto: Bjarne Homnes Oddane

***Røsslyngmåler Dyscia fagaria* (Kritisk truet - CR)**

Røsslyngmåler er knyttet til lynghei nær kysten. I rødlistevurderingen står det: «Arten er funnet spredt fra Tysvær i Rogaland til Hvaler i Østfold. Det er ingen funn fra indre Oslofjord. Til sammen er det 13 lokaliteter. Det er svært få funn fra senere år. Kun i den sørlige delen av Rogaland ser arten ut til å holde stand. Siste norske funn er fra Eigersund fra mai 2014. På Lista hvor arten er funnet én gang (1997) er den senere søkt etter mange ganger uten resultat. Trusler mot arten er gjengroing, slitasje og utbygging. Arten er inne i en negativ trend, og har i senere år forsvunnet fra den svenske vestkysten». Røsslyngmåler har de siste årene (etter rødlistebeskrivelsen) blitt funnet med noen få individ i Dalane-regionen. Arten går mot lys og kan fanges i lysfeller på forsommeren.

Figur 4. Røsslyngmåler fanget i lysfelle i Eigersund 22. mai 2022. Foto: Toralf Tysse

Grått lyngheifly *Aporophyla lueneburgensis* (nær truet -NT)

Arten finnes først og fremst i kystlynghei, men også på andre åpne områder ved kysten. Larvene utvikler seg på lyng og andre lave planter fra oktober til mai, og er derfor trolig avhengige av et mildt vinterklima. I Norge er arten funnet fra Farsund i Vest-Agder til Sotra utenfor Bergen. Den er kjent fra cirka 20 lokaliteter. Faktorer som påvirker arten negativt er utbygging, gjengroing og opphør av beite. På grunn av disse påvirkningene reduseres og fragmenteres forekomstene. De voksne sommerfuglene flyr om natten i august – september og kommer gjerne til lys og kan fanges i lysfeller.

***Physocephala nigra* (sårbar – VU)**

Vepsefluen *Physocephala nigra* er kjent fra spredte funn på Vestlandet, deriblant i Sokndal. Arten er parasitt på bl.a. humler, bier og solitære vepser. De voksne individene er blomsterbesøkende.

Verdi for registrerte og potensielle rødlistede insektarter i planområdet

Tabell 1 oppsummer verdisatte insektsarter registrert i planområder, samt rødlistede insektarter som potensielt kan forekomme i planområdet.

Tabell 1. Oversikt over verdisatte insektsarter registrert i planområdet, samt rødlistede insektarter som potensielt kan forekomme.

Art	Forekomst	Rødliste-status	Verdi
Vortebiter	Spredt men vanlig i hele planområdet.	VU	Stor
Kysthumle	Sparsomt forekommende i planområdet.	NT	Middels
Carabus nitens	Potensiell forekomst i planområdet. Knyttet til kystlynghei	NT	Middels
Røsslyngmåler	Potensiell forekomst i planområdet. Knyttet til kystlynghei	CR	Svært stor
Grått lyngheifly	Potensiell forekomst i planområdet. Knyttet til kystlynghei	NT	Middels
Physocephala nigra	Potensiell forekomst i planområdet. Parasitterer insektsarter som er vanlig i kystlyngheia	VU	Stor

Påvirkning

Det er registrert to rødlistede insektarter innen planområdet, kysthumle og vortebiter. I tillegg er det potensiale for forekomst av ytterligere fire rødlistede insektsarter, Carabus nitens, røsslyngmåler, grått lyngheifly og Physocephala nigra. Bygging av infrastruktur vil føre til tap av potensielle leveområder for alle disse artene.

Tiltakets påvirkningsgrad vurderes for alle artene som *noe forringet*

Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet / ødelagt
▲				

Konsekvenser

Konsekvensgrad sammenstilles av verdi og påvirkning. Konsekvensgraden for de ulike artene er presentert i tabell 2.

Tabell 2. Oversikt over konsekvenser for registrerte insekter i planområdet, samt forrødlistede insekter som potensielt kan forekomme.

Forekomst	Funksjon	Verdi	Alternativ	Påvirkning	Konsekvens
Vortebiter	Leveområde	Stor	Alternativ 1	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
			Alternativ 2	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
Kysthumle	Leveområde	Middels	Alternativ 1	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
			Alternativ 2	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
Carabus nitens	Leveområde	Middels	Alternativ 1	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
			Alternativ 2	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
Røsslyngmåler	Helårs leveområde	Svært stor	Alternativ 1	Noe forringet	Middels konsekvens (- -)
			Alternativ 2	Noe forringet	Middels konsekvens (- -)
Grått lyngheifly	Helårs leveområde	Middels	Alternativ 1	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
			Alternativ 2	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
Physocephala nigra	Helårs leveområde	Stor	Alternativ 1	Noe forringet	Noe konsekvens (-)
			Alternativ 2	Noe forringet	Noe konsekvens (-)